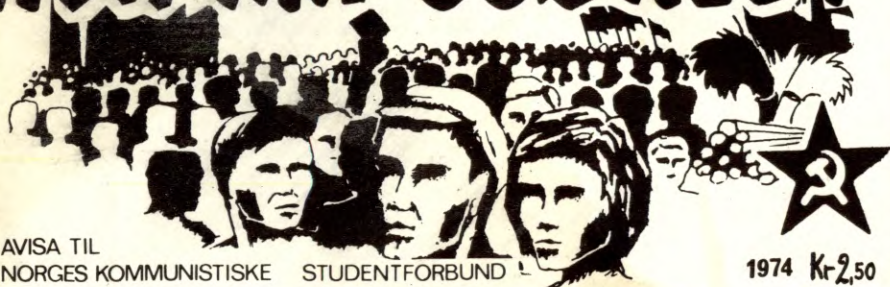

HVA MÅ GJØRES?

AVISA TIL
NORGES KOMMUNISTISKE STUDENTFORBUND

1974 Kr 2,50

SOMMERLEIR NUMMER

det er farlig
å dra på rød leir
du blir rød av det
og farlig

FORSLAG til LEIRREGLEMENT

■ 1. Formålet med leirene er å:

- utvikle studentenes evne til å reise kamp mot alle former for undertrykking,
- gi store deler av studentene mulighet til å bli kjent med Norges Kommunistiske Studentforbund og dets politikk,
- sette deltakerne istand til å tjene folket og lede studentmassenes kamper på en bedre måte,
- legge en del av grunnlaget for seier i viktige kamper til høsten,
- gi deltakerne ferie med et riktig politisk innhold.

■ 2. Formålet skal oppfylles gjennom diskusjoner, studier i marxismen-leninismen-Mao Tsetungs tenkning, politisk arbeid, kultur, idrett og forskjellige former for kameratslig samvær.

■ 3. NKS-leirene er åpne for alle som er interessert i å delta i styrkinga av folkets kamp mot staten og monopolkapitalen, og som følger leirreglementet som vedtas av deltakerne.

■ 4. Leiren skal organiseres etter en tillempling av den demokratiske sentralismens prinsipper:

a. leirledelsen er den øverste ledelse. Leiren er delt inn i brigader og grupper med egne ledelser. På grunn av objektive forhold, nødvendigheten av å forberede leiren bra, er leirledelsen, brigadeføreren og gruppelederne utpekt på forhånd. Nestledere i gruppene skal velges.

b. kameratene må følge direktiver og anvisninger fra de ledende organer på leiren, og må delta i det kollektive arbeidet.

c. kritikk og sjølkritikk er alle deltakernes metode for å gjøre leiren best mulig, og utvikle den enkelte kameraten politisk.

d. dersom det viser seg nødvendig, skal kameratene på leiren gjennom kameratslige diskusjoner, gjøre de nødvendige endringer i leirledelsen eller ledelsen på andre nivåer.

■ 5. Deltakelse på møter og seminarer er frivillig. Alle deltakerne oppfordres til å delta i diskusjoner, seminarer og det demokratiske livet på leiren forøvrig. Alle deltakerne skal følge rosignal.

■ 6. Masselinja skal gjennomsyre alle sider av leiren, utfra ønsket om å tjene folket. Deltakerne må tilstrebe en kameratslig atmosfære i leiren og et skikkelig forhold til folk rundt leiren.

■ 7. Stoffbruk og bruk av alkohol er forbudt på leiren.

■8. Yngre kamerater på leiren, dvs. barn og pionerer, skal behandles som andre leirdeltakere, på en kameratslig måte utfra masselinja. Det er alle kameraters ansvar at også disse kameratene får fullt utbytte av leiren.

■9. Alle deltakere skal overholde de revolusjonære prinsippene for sikkerhet. Fotografering og båndopptak må godkjennes av leirledelsen. Alle notater o.l. skal tas godt vare på. På leiren skal det brukes dekknavn. Interesserte utenfra skal henvises til leirledelsen.

■10. Alle leirdeltakere skal være oppmerksomme på at leiren representerer den progressive bevegelsens ansikt utad, og ikke gi klassefienden unødig grunn til hets.

INNLEIAND KOMMENTAR

til interessekampen

Det er ikkje tilfeldige åtak utdanningssystemet no blir utsett for. Åtaka er grundig planlagde gjennom ti-års utgreiingar utført av høgresosialdemokratiet for monopolkapitalen. Målsetjinga er gjennomgripande og omsynslaus strukturrasjonalisering av heile utdanningssektoren frå "topp til botn". Det er ingen grunn til å underslå at fienden vi reiser kampen mot er sterk og at det er mykje som står på spel.

Kvifor?

UTDANNING VIKTIG PRODUKSJONSAKTØR.

Borgarlege økonomar rekna verdien på utdanningskapitalen (verdien av investeringane i utdanning) i 1960 for å vera ca.45 milliardar kr eller ca.1/3 av kapitalen i maskiner/teknologi. Og at investering i utdanning er like naudsynt og rentabel som investering i næringslivet. Ein stor del av den årlege økonomiske veksten blir tilskriven meir og betre utdanning. Lojal, billig, skreddarsydd arbeidskraft er det monopolkapitalen ønsker frå alle deler av utdanninga. Olja berre skjerpast desse behova.

Korleis kjem åtaka?

UTGREIINGAR, SPORTINGSMELDINGAR OG LOVER/LOVFORSLAG.

Med utgangspunkt i "næringslivets behov" og innhald i tråd med det, har etter kvart kome på alle felt. For høgare utdanning og for-

sking kjem dei med det første. Artiklane i dette nr. av Hva må gjøres tar opp ein del av det som skjer, eit meir fullstendig bilete må vi utvikla gjennom sommerleirane.

Dette er ikkje noko berre ekspertar kan forstå. Vi må ikkje la oss lokka med på monopolkapitalen sine premisser at dette er så vanskeleg og komplisert at vi må overlata det til ekspertar. Set vi oss berre kaldt og roleg ned og går gjennom

- kva skjer med lærarutdanninga på lærarskulane, universiteta, korleis blir DH-skulane bruka, kva vil staten med Pedagogiske Høgskolar osv. og spør: Kven tener denne "utviklinga"? er ikkje svaret vanskeleg å finna.

Tilsvarande for:

- utdanninga av helse og sosialarbeidarar.
- Teknisk utdanning.
- Yrkesskular og gymnas - gymnaslova, "enhets"skulen.
- Økonomisk/administrative fag (ulike samfunnsvitskaplege)
- Kva med forskinga? Stortingsmelding om forskning kjem snart. Kva rom for å tena folket gjev oppdragsforskinga på oppdrag frå monopolkapitalen?

Integrering, sparing og politisk kontroll er viktige sider ved strukturrasjonaliseringa på alle desse felta.

Dette vil og vise at utdanningssøkjande har sams interesser. All splitt- og hersk taktikk frå staten må avvisast. Det er viktig at vi oppsummerar grundig røynsleane frå tidlegare kampar, både sigrar og nederlag. Vi kan lære mykje både av kampen mot Ottosen-komiteen i slutten av 60-åra, mot statsbudsjetta, mot gymnaslova og mot lærarutdanningslova.

- Vi treng både grundig analyse av: Kva som skjer, kvifor det skjer og kamprøynsleane, når vi no skal reisa ein kamp vi må føra 5-10 år framover (kanskje enno lenger).
- Vi treng punktprogram/parolegrunnlag som grip det sentrale i åtaka, som kan samla dei som kan samlast mot åtaka.
- Vi treng handlingsprogram for første fase av den kampen vi reiser til hausten.

Dette skal vi bruke NKS - sommerleirane til. Flest mogleg må vera med på å staka opp denne vegen: difor DRA PA NKS- SOMMERLEIR.

- Vi må også få grep om åtaka på studentane si økonomiske stilling bl.a. gjennom studentsamskipnadene. Spesielt hardt rammar dette jenter under utdanning (jfr. kampen mot lånekassa på dette området).■■■

○ Utdanninga under KAPITALISMEN ○

Vi freister her å vise kva plass utdanninga etter kvart har fått i den kapitalistiske produksjonen. Utdanning vert ein stendig viktigare produksjonsfaktor i takt med utviklinga av teknologien. Den strukturrasjonaliseringa høgresosialdeomratiet no freister å gjennomføre er på ingen måte tilfeldig. Kapitalen sine behov for billeg, veltilpassa utdanning og politisk kontrollert utdanningssektor er klare.

Analysen vi legg fram, står i motstrid til det både høgre og "venstre"opportunistar hevdar: at intellektuelle er "teoretiske" skapningar som berre driv med ideologiproduksjon for monopolkapitalen og som plasserer alle intellektuelle over og utafor produksjonen.

Dessutan: Skal vi kunne stå i fremste rekkja i den masserørsla vi no går i spissen for er det viktig å ha god innsikt i kva som skjer og kvifor det skjer. Difor har vi freista sjå spørsmålet ut frå politisk økonomi for å starte ein meir djuptgripande diskusjon om utdanninga under kapitalismen.

■ I.

Arne Færev i Universitetet SV seier i presentasjonen av SV i DNS:

"Enheten(mellom studenter og arbeidere) må bygge på en forståelse av vår plass i samfunnets arbeidsdeling - som produsenter av ideologi og vitenskap - og på at vi som studenter og intellektuelle går inn i en bevisst kamp for sosialismen nettopp på disse premissene!" Er no dette sant? Er det slik at vårt lodd som studentar er å produsere ideologi og medvit for arbeidarklassen - at dei 42% av ungdomen som vil ta artium i 1985 vil verte "ideologiberarar" for dei som står ved maskinene?

Nei, dette er berre ei side ved utdanninga under kapitalismen.

Utviklinga innan utdanningssektoren og dermed og illustrerende for kor viktig utdanning er for monopolkapitalen - og som produksjonsfaktor - er desse tala for almennutdanninga og høgare utdanning:

Almennutdanninga:

1920 : 7-årig folkeskule lovfesta. Så seint som i 1935 var det berre ca. 5 % som gjekk vidare på middelskulen.

1971: Masseutdanning - meir enn 99% går 9-årig ungdomsskule.

Artium: (tala etter Ottosenkomiteen)

1945: 4713 - 9,5% av 19-åringar

1975: 18200 -29,4% av 19-åringar

1985: 25800 -42,0% av 19-åringar

Høgare utdanning:

1945: 8000 studentar

1972: 35000 studentar

1955: 6000 studentar

1985: 90000 studieplassar (Ottosenkom.)

1965: 16000 studentar

Årvorlege kriser (økonomisk og/eller militært) ser ut til å ha spesiell innverknad på utdanningspolitikken. Når samfunnsmaskineriet skal restaurerast og byggjast opp på nytt, vil behovet for nyvinning stillast skarpt. Ei stund etter andre verdskrigen synte det seg naudsynt å styrke utdanninga drastisk. OECD varslar krise midt i 50-åra. Studenttalet går ned. Direktivet om å kaste uoppgrensa midlar inn blir følgt opp.

Kort sagt: utdanninga har vorten masseutdanning. Og ho kostar deretter. Om ein legg Ottosenkomiteen sine tal til grunn, reknar ein med driftsutgifter pr.år på 2,5- 3 milliardar kr, medan investeringsbehovet vert 3- 4 milliardar pr.år i perioden 1955-85. I tillegg kjem verdien av den arbeidskrafta som vert borte fra arbeidslivet, pr.1985: 4 milliardar. Dette talet er fleire milliardar lågare enn det Eide i KUD reknar med, og truleg er begge overslag for låge. Når vi så legg til dette sitatet frå Ottosen: "Tar en med de totale samfunns- messige kostnadene (altså også inntektstapet), vil disse stige fra 2% i dag til minst 5% i slutten av 80-årene", - ja då vert bilete av studentane som eine ogleine "ideologiberarar" reint absurd.

■ II

Lat oss

sjå på utdanninga som produksjonsfaktor. Profitttraten - p - er defini-

nert ved:

$$p = \frac{m}{k + v}$$

der m = meirverdien, k = konstant kapital (maskiner etc.) og v=variabel kapital(arbeidskraft)

Det er forholdet mellom desse som er avgjerande for profitttraten. Kravet om effektiv produksjon for å halde tritt med konkurrentane tvinger fram investering i maskiner og teknologi. Det tyder at utviklinga av produksjonen under kapitalismen (konkurransen) fører til at

k vert større og at profitttraten vert mindre. På lang sikt tvinger det fram kriser (profitttraten sið fallande tendens under utviklinga av kapitalismen). Det er fleire måtar å motverke/dempe denne tendensen på - ein av dei syner kor viktig utdanninga er for kapitalistane: Dess betre utdanna arbeidskrafta er og dess meir effektivt kan maskinene, teknologien nyttast ut og dess større meirverdi kan kapitalistane trekkje ut av arbeidskrafta. Dette vil i ein viss grad motverke/dempe det fallet i p (ved at m vert større) og utsetje krisa. Vi ser at både ekspertise, forskning og effektiv administrasjon har mykje å seie for meirverdien og profitttraten. Kor mykje det tyder, syner vel verdien på den rbeidskrafta som vert låst fast i utdanninga kvart år - av Bide i KUD kalkulert til 6-7 milliardar kroner.

■III.

Vi veit frå Oljemeldinga at 1 milliard kroner i private investeringar vil gje 5-6000 nye arbeidsplassar. I Nasjonalbudsjettet for 1974 står å lese:

Industriens ønsker om å foreta investeringer i fast kapital later nå til å stige sterkt. Fra 1973 til 1974 er det regnet med en volumøkning på omlag 12% i disse investeringer. En så sterk økning ... bør nå aksepteres til tross for at dette vi bidra til å øke presstendensen i økonomien."

Monopolkapitalen og staten hans er inne i ei "finanskrise" - og ein freister løyse denne ved budsjettpolitikken. I denne samanhengen lyt vi sjå nedskjeringar, omprioriteringa osv.(ned med alle ikkje-produktive postar for å spare kapital for olja med attributtar).

■IV.

Vi kan no kort summere opp.

Det er eit stendig aukande behov for høgare utdanna arbeidskraft. Dette gjeld den ålmenne kunnskapsmengda hjå folk, auka innsikt og lettare omskolerbar arbeidskraft er naudsynt i strukturendringstider, behovet for spesialistar, know-how aukar sterkt og behovet for ein veltilpassa arbeidsstokk med "riktige" haldningar (les borgarleg indoktringering) aukar i takt med styrken vår (jfr.Libertas). Samstundes er staten inne i ei finanskrise som ein vil løyse ved å skjere ned på budsjetta for dei ikkje-produktive sektorar som helse- og sosialsektoren, undervisninga o.a. Fleire studentar til lågare pris er målet, og midla er rasjonalisering, integrering, tidsnedskjeringar osv.

Vi skal ikkje gå inn på dei skilde lovframlegga som er komen eller som

8

vil kome, berre stutt setje opp tre døme på kva monopolkapitalen ynskjer med utdanninga.

Yrkesutdanning:

Målsetjing: Sams ålmenn opplæring med kort spesialisering og stendig omskolering. Eit døme er at sveiseopplæringa skal begrensast til ein type sveising tilpassa ein bestemt jobb. Ny jobb tyder omskolering. Innefor jern og metall vert 16 opplæringskurs til eitt! Dette er Bratteli si styrking av yrkesutdanninga.

Lærarutdanninga:

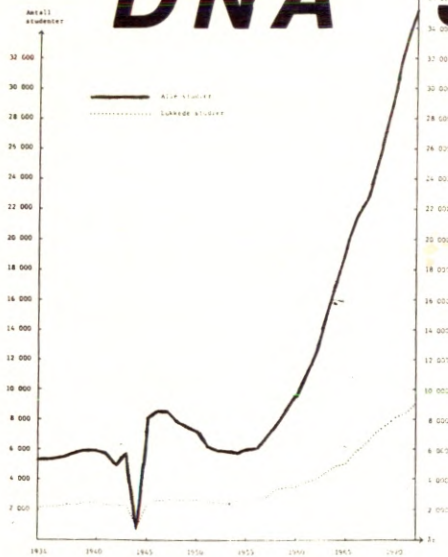
Ideal: Den fleksible læraren med mange 1/2-års kur og 14-dagars kurs som kan undervise i alle fag. "Smakongen" i bygda vert bytt ut med ein som berre duger til å trykkje på knappen til mediaundervisn.

Samfunnsvitaren: Skal kjøpast opp i stort antal for oljeinntektene.

Oppgave: Å tilsløre det som skjer. Lojale samfunnsplanleggjarar må produserast i stor mælestokk. Skal OH-skulene nyttast til dette? Forskringsråd for samfunnsplanlegging skal opprettast i følge Oljemeldinga for "...å få bedre forståelse av og kontroll over omstillinger i arbeids- og næringsliv og bosetting."

truls

DNA SI ROLLE

Samlet antall studenter ved norske akademiske læresteder årene 1934—1972.

Denne kurva er illustrerende både for kor viktig utdanninga er som produksjonsfaktor og ho gjev og innblikk i kva rolle DNA har spela og spelar i monopolkapitalen si teneste. Lat oss sjå litt på Det kongelegge norske arbeidsparti sine merittar i utdanningssektoren. Dei har vore regjeringsberarar i mange, mange år og vi kjenner så altfor godt til kven som har gått i spissen for strukturrasjonalisering i primærnæringane, for samarbeid og fellesskap i industri osv.

Slik formulerte Nygaardsvold-regjeringa oppgåva si i 1935:

"...å fremme samarbeid og organisasjon innenfor næringslivet, og verne om og søke å forbedre lønnsomheten i alt produktivt arbeid og støtte tiltak som kan skape nye arbeidsmuligheter." Same året sveik DNA arbeidarklassen ved å skrive under Hovudavtalen, eit avtale retta mot arbeidsfolk sine tilkjempa rettar.

Dette er tatt med for å syne at det var det mest naturlege i verda for monopolkapitalen å vende seg til DNA for å gjennomføre OECD-oppmødinga om å kaste alle krefter inn i utdanninga i midten av 50-åra. Resultaten ser vi på kurva - eit stort steg opp. Men og andre deler av utdanningssystemet held ikkje mål.

Alle deler av utdanningssystemet vert sett under utgreiing. Oversikt over viktigaste komiteane:

1963-65: Utgreiing om 9-årig skule.

1965: Steen-komiteen utgreia: "Opp-læring av aldersgruppen 16-19 år i lys av utviklinga i arbeidsliv og samfunnsliv."

1965: Ottosenkomiteen utgreia vidare-utdanninga for artianarar.

1965: Hovudkomiteen for norsk forskning skulle m.a. "trekkje opp hovudliner for disponering på lengre sikt av vår høgt kvalifiserte arbeidskraft".

I tillegg vart det sett ned ei rekkje underutval. Samla målsetjing var å rasjonalisere og effektivisere heile utdanningssystemet. Behovet for "omstrukturering og integrering".."opp-nå et langt mer fleksibelt og tilpassningsdyktig system" vart understreka av Ottosenkomiteen. Desse linene vert i dag freista sett ut i livet gjennom Lov om lærarutdanning og Gymnaslova under parolene:

- livslang læring
- utdanning for alle
- ånd og hand må sidestillast

Berre DNA kunne greidd alt dette, med sitt demokrati i kvar-dagen, samarbeid og fellesskap. Lat oss sørge for at det vil knirke litt i desse hjula!

lærerstudentenes erfaring: **studentene vil slåss for egne krav**

Den 21. mai gikk landets lærerstudentertil aksjon. Til tross for at aksjonen kom midt oppe i eksamen, var det aksjoner ved 25 av landets 27 lærerskoler. 13 skoler har vært i streik og 14 skoler hadde demonstrasjoner i Oslo, Kristiansand, Bergen og Trondheim. "Hva må gjøres" har snakket med en av aktivistene.

Hva er grunnlaget for aksjonen?

8. juni 1973 - da all aktivitet ved landets lærerskoler ebbet ut - vedtok Stortinget en ny lov om lærerutdanning. Denne loven er på en rekke punkter et angrep på lærerstudentenes demokratiske rettigheter og lærerutdanninga som helhet. Stortinget tok ikke på noe punkt hensyn til våre krav. Seinere har vi fått et "førebeis utkast til reglement for dei pedagogiske høgskolane". Dette reglementsutkastet gir loven kjøtt og blod. (Loven er en rammelov som gir KUD vide fullmakter til å "konkretisere" den).

Vi stilte - og stiller framleis - ei rekke krav til loven, reglementet og fagplanene. Men de viktigste er:

- 1) TREKK REGLEMENTSUTKASTET TILBAKE!

Dette fordi det ikke sikrer studentene sjøl de mest elementære rettigheter. Det står ingenting i utkastet om studentenes rettigheter, kun om våre plikter.

Det som forevrig preger både loven og reglementet på en rekke viktige punkter, er at de er uhyre ulne i formuleringene. Loven består av det vi kan kalle "gummistrikk-paragrafer", dvs. at det er opp til KUD å tolke de enkelte paragrafer som de vil. For å tolke lovens § 26 om styringsordningen og integrering, ba KUD Justisdepartementet om hjelp. Og denne tolkninga bekreftet til fulle den andre parolen vi har stilt:

- 2) NEI TIL DET UDEMOKRATISKE STYRET!

Hver lærerskole skal nemlig få et styre på "til vanlig" 9 medlemmer. Av disse får studentene 2. Men reglementsutkastet garanterer oss at "Dersom det er tenleg med fleire eller færre medlemmer i styret, kan departementet auke eller minke talet på medlemmer, men alltid slik at medlemmene som ikkje representerer høgskolen, har fleirtallet". På godt norsk betyr dette at dersom "det er tenleg" kan KUD etter forgodtbefinnende kutte ut studentenes representanter når de

måtte ønske det. Og justisdepartementet bekreftet det vi hele tida har hevda, nemlig at loven ikke en gang gir studentene rett til sjøl å velge sine egne representanter. Vi kan komme med framlegg, men KUD kan oppnevne de de måtte ønske.

Det skulle være unødvendig å si at vi krever § 26, pkt. 2 i loven endret!

3) NEI TIL INTEGRERING!

Lovens § 26, pkt. 1 åpner også for sammenslåing av styret for en lærerskole med f.eks. en teknisk skole. En av forkjemperne for denne delen av loven, Einar Førde (A), hevder at "Vi får betre lærarar om vi utdanner dei saman med ingenjører, sosialarbeidarar og journalistar." Vi er enig i at noen får bedre lærere, men er overbevist om at folket får dårligere lærere. Vi er imot integrering, ikke fordi vi er mot samarbeid med lærere og studenter ved andre skoleslag, men fordi et slik samarbeid må skje mellom likeverdige og sjølstendige skoleslag. Bare slik kan vi f.eks. sikre at lærerskolene opprettholder og utvikler sin yrkesutdanning. Arbeiderpartiets integreringspolitikk (det er de som går i spissen for denne politikken) er ikke faglig/pedagogisk begrunnet. Når det blir snakk om hva integreringa konkret skal tjene til, viser det seg om og om igjen at det er en eneste ting- nemlig rasjonaliseringa og effektiv-

seringa, kort sagt: sparepolitikken.

døra på gløtt

Har dere oppnådd noe?

Vi har oppnådd flere ting, f. eks. at LNLs sentralstyre har fått møte med den politiske ledelsen i KUD, at Bjartmar i Stortinget degraderte reglements-utkastet til et "arbeidsnotat", at vi har fått en klargjøring fra KUD slik at det nå ikke kan herske tvil om rettferdigheten og riktigheten av kravene våre. Men det viktigste vi har oppnådd er at døra nå er på gløtt. Bjartmar Gjerde sa i Stortinget 15. mai at:

"Stortinget vil ellers få anledning til å behandle styringsorganene ved alle våre institusjoner for høyere utdanning i forbindelse med den melding vi nå på det nærmeste har ferdig i departementet om utbygging og organisering av høyere utdanning."

KUDs taktikk er nå å holde dørene oppe begge veger. Dette ser vi klart av at de ikke har klart å bestemme seg for når lærerutdanningsloven skal tre i kraft. Motstanden er såpass sterk at de litt nølende og vagt snakker om 1. januar 1975. Hvis presset blir for sterkt, vil de redmende si: "Å kjære vene, det har da aldri vært meningen å gjøre det dere sier".

Vår oppgave er å gjøre den foten vi nå har tvunget inn i dørsprekken så stor og brei at

12

døra spretter opp på vidt gap. Samtidig må vi sparke igjen den døra som står åpen for den udemokratiske og student- og lærerfiendtlige politikken.

støtte

Har dere fått mye støtte?

Ja, da vi sto på stands den 21. mai viste det seg at det var veldig mange vanlige folk som støttet oss da de hørte hva slags lærere barna deres vil kunne få i framtida. Flere lærerskoler melder at hele bygda står på deres side.

I tillegg har vi fått støtte fra en rekke av de utdanningssekendes interesseorganisasjoner. Det ble f.eks. stor applaus på aksjonsmøtet i Oslo da telegrammet fra sykepleierelevene ble lest opp. Telegrammet sluttet med ordene "Kamp gir seier". At de utdanningssekende støtter hverandre i konkrete kampsituasjoner er uhyre viktig.

vilje til kamp

Hvilke perspektiver har dere for framtida?

For det første lærte vi å ikke undervurdere studentmassen. Det viser seg at når studentene ser at deres egne og deres framtidige elevers interesser er trua, er de villige til å gå til kamp for disse interessene. Takket være innsatsen til massene klarte vi f.eks. å komme ut i en rekke lokalaviser, i TV, Radio osv. Vi

Styremøte

Sakset fra Sagene lærer-
skoles skoleavis

fikk trykt tusenvis av løpesedler, lagde en masse bra kultur, og ikke minst: vi klarte å gjøre aksjonen økonomisk sjølberga. Dette er kanskje de viktigste lærdommen som gir perspektiver for framtida: Massene kan løse ethvert spørsmål - også det å aksjonere midt i eksamenstida - og det er tull når noen hevder at studenter ikke kan slåss for egne krav. Skulle likt å se den som hadde turt å si det den 21. mai!

For det andre er det tydelig at det går et hovedskille i utdanningssektoren i dag. På den ene sida den reaksjonære, udemokratiske og folkefiendtlige pol-

itikken som Det kongelige norske arbeiderpartiet stiller seg i spissen for. På den andre sida spirene og risset av en samlet enhetsfront av alle utdannings-søkende. Vår oppgave må være alt i løpet av neste skoleår å smi denne fronten langt tettere og sterkere sammen.

hovedoppgaver

Hvilke hovedoppgaver peker seg ut for denne fronten?

1) For det første å forsvare og videreutvikle parolen "Ungdom - kjemp for egne krav". Vi må stille oppgaver som tillater og krever det store flertallet av elev- og studentmassenes aktive deltakelse.

2) Videre må vi utdype og gi "kjøtt og blod" på parolen "Enhetsarbeider - student". Vi hadde meget gode erfaringer med dette i aksjonen vår, og støtte fra arbeidsfolk og fagforeninger mot den reaksjonære utdanningspolitikken blir av uvurderlig betydning. Spesielt viktig blir det når vi ser at DNA/LO-ledelsen er ute og frir til arbeidsfolk slik de var før gymnasloven ble vedtatt i Stortinget.

3) Vi må reise parolen "Kamp mot den elev og lærerfiendtlige sparepolitikken. Nei til den folkefiendtlige utdanningspolitikken. Nei til budsjettnedskjæringene. Ta pengene fra oljemonopolene".

Dette betyr at vi bl.a. må slåss mot statsbudsjettet som kommer til høsten. Men slik vi ser

det, må kampen mot de udemokratiske styringsordningene - statsens forlengede arm i utdanningsinstitusjonene - og dermed mot den nye stortingsmeldinga "Om den videre utbygging og organisering av høgere utdanning" som Bjartmar annonserer er like rundt hjørnet, overordnes kampene mot statsbudsjettet.

Denne stortingsmeldinga vil representere gjennomføringa av en forverra utgave av Ottosenkomiteens forslag. Og skal vi ha håp om å slå den tilbake, må alle de utdannings-søkende bokstavelig talt slå sammen som én knyttneve. Vi tror dette blir den første virkelig store prøve som den gryende enhetsfronten blir satt på.

Slik vi ser det er det statens sparepolitikk og de konkrete utslag av denne som er det viktigste å kjempe mot både på kort og lang sikt. Til tross for dette mener vi det er riktig å definere kampen mot de udemokratiske styringsorganene som brennpunktet for arbeidet vårt. Styrene kan, hvis de blir innført, bli statens viktigste middel for å få gjennomført sparepolitikken.

Kampen mot statens sparepolitikk vil helt sikkert ikke være avsluttet innen neste skole-år, den vil ta lang tid. Men kampen mot styringsorganene kan avgjøres i løpet av det kommende skoleår. Hvis vi ikke

14 klarer å slå forslaget til styringsformer tilbake, vil våre muligheter til å slåss mot de verste sidene av statens sparepolitikk bli sterkt redusert.

Denne stortingsmeldinga vil også bli avgjørende f.eks. i spørsmålet om integrering, lukking, vekttall osv.

bruk sommerleirene

Til slutt; hvilken rolle mener du sommerleirene vil spille i denne kampen?

Jeg tror sommerleirene kan bringe oss et kvalitativt sprang framover i å utvikle analysen av statens utdanningspolitikk og meisle ut et konkret aksjonsprogram som vi kan legge fram som et forslag for den gryende enhetsfronten. Leirene bør diskutere utdanningas stilling under kapitalismen, spørsmålet om studenter har rett til å slåss for egne krav, forholdet mellom kamp for dagskravene og revolusjon, spørsmålet om en enhetsfront av alle utdanningssekende, gå konkret inn på hva statens politikk er slik den kommer til uttrykk i den nye stortingsmeldinga, ta stilling til om kampen mot stortingsmeldinga eller statsbudsjettet er det viktigste, legge opp et konkret aksjonsprogram og se om det er mulig å stille opp felles, samlende paroler for alle de utdanningssekende.

Alle disse spørsmålene er så

vanskelige og omfattende at de ikke kan løses av noen enkeltpersoner på sitt studerkammer. De kan bare løses ved å samle et bredt spekter av kamperfaringer og kunnskap. De krever **massediskusjon** - og nettopp det er det som skjer på sommerleirene. Derfor kan årets sommerleire bety et avgjørende skritt framover for hele enhetsfronten, og spesielt for de progressive og kommunistene.

KAMP MOT STATENS UTDANNINGSPOLITIKK!

FRAM FOR ENHETSFRONTEN AV ALLE UTDANNINGSSØKENDE!

FRAM FOR RØDE SOMMERLEIRE!

Kjøp og Les

KLASSEKAMPEN

marxist-leninistisk arbeideravis

To viser fra "Syngehefte", tilegnet N' Bjartemar og KU-Departementet,

UTGITT AV LNL-LAGET PÅ SAGENE
LÆRERSKOLE TIL BRUK PÅ AKSJONSDAGEN
21 MAI 1974

BJARTEMAR EMPIRIUM.

Bjartemar kledde på seg hosebånd
pirium
så laget han seg et reglement
Bjartemar empirium,
demokrati delirium, pampirium

Og Bjartemar ville til oss fri
prium
nå skal dere få autonomi
Bjartemar osv....

Men det ble'kke demokrati
pirium
Departementet fikk alt å si
Bjartemar osv...

Det trengte en forlenget arm
pirium
og trykka styre' til sin barm
Bjartemar osv...

De hadde også laga ei lov
pirium
og trudde at alle på skolen sov
Bjartemar osv...

Lov og reglement studerte vi
pirium
og demokrati vil det ikke bli
Bjartemar osv...

Reglementet forkaster vi
pirium
ta'kke til takke med 4 av 9
Bjartemar osv...

Lovendring det må vi få
pirium
og om det må vi samla stå
Bjartemar empirium,
demokrati delirium, pampirium.

Tromsø

OGSÅ EN SØRGERLIG VISE.

C6
I KU-Departementet
E7 Am
der er de altfor mange
A7 Dm
som har slik sympati
D7 G
for landets industri.
C
Og vi, vi får et reglement
C7 F
som binder oss med bånd og tavnig
C Dm7G7C
fra KU-Departementet
.....
---- Industriens vekst

I KU-Departementet
der er de ikke vrang,
ånei, de sier ja
til penger og alt hva
som inngår i det samme nett
så staten skal bli god og mett
fra KU-Departementet
---- og olje og gass

I KU-Departementet
der har de mange gange
sagt "Demokrati!
Alle skla ha no' å si!"
Men hva er nå autoⁿomi
når vi får bare 2 av 9
fra KU-Departementet
---- demokrati

I KU-Departementet
de vil oss alle fange,
men tenker ikke på
at vi er mange og.
At vi er mange mange fler
og at vi tenker mye mer
enn KU-Departementet
---- på lærere og barn!

ts, Sagene

kort om OLJE OG UTDANNING:

Olja betyr ifølge oljemeldinga:

● **Strukturrasjonalisering vi kan forestilla oss:**

I løpet av 5-fem- år, vil investeringane i oljesektoren krevja 100 000 nye arbeidsplasser. Minst 70 000 av desse skal takast frå andre næringar som jordbruk og svake industrigreiner som tekstil og kledning.

● **Norsk imperialism i stor målestokk:**

Olja vil gje monopolkapital og stat inntekter på 10-15 milliardar kroner i 1980. Minst 6 av desse må eksporterast og investerast i utlandet av di presset på den norske industrien vil skapa enorm prisauke om alle 15 blei slept laus innanlands. Dette er meir enn Vest- Tyskland eksporterer idag. Per Kleppe meiner at investeringar i andre land, fortrinnsvis u-land, vil sikra økonomien vår på lang sikt når oljeressursane byrjar å bli tomme.

● **Fer utdanninga blir det blant anna skajerpa krav til fleksibel, lett omskolerbar arbeidskraft. Millionane set laust når det gjeld oljespesialisering, olje-omskolering og oljeforskning. Forskningsråd i samfunnsplanlegging skal opprettast for... "å få bedre forståelse av og kontroll over omstilling i arbeids- og næringsliv og bosetting".**

(oljemeld. s. 25)

● **Dag Omholt i KUD seier det slik:**

"Den viktigste revurderingsoppgaven i årene framover blir å gjennomgå alle studieopplegg med sikte på at studentene kan følge den angitte studietid og eventuelt få denne redusert."

(Rektormøte for universiteta 29. mai 1973)

● **Kort oppsummert: Kampen for at oljeinntektene skal koma folket til gode, og mot raseringa av oljeressursar og heile næringar som jordbruk og eit utal av arbeidaplassar som ikkje gjev monopolkapitalen maksimal profitt- denne kampen kan bli like omfattande og gjennomgripande som EEC- kampen. I "Hva må gjøres" nr. 2, finn du ein artikkel om "oljeeventyret" som tek opp grundigare kva dette har å seie for utdanninga, for omprioritering, rasjonali sering m.m. Bruk denne artikkelen som studiemateriale.**

mot KAG, mot SV

STUDENTENES ROLLE I KLASSEKAMPEN.

Kag med "ideologene" Ebbing og Overrein i spissen, sier at studentene har en særegen "plass" i samfunnet i kraft av sin samfunnsmessige tilknytningsform til vitenskapene. Her får en stille spørsmålet, preges først og fremst de studentene vi kjenner av sitt forhold til vitenskapene? Svaret er nei, og vi skal komme nærmere inn på det.

Videre tillegger Kag studentene en strategisk plass i kampen for sosialismen minst på linje med arbeiderklassen. De påstår at det kommunistiske partiet er en "fusjon" mellom vitenskapen og klassekampbevegelsen. I følge Kag-ideologene er det de intellektuelle som skal produsere denne vitenskapen. Det er vi, stadig i følge Kag, som er tildelt den historiske oppgaven å skulle tilføre arbeiderklassen den sosialistiske bevissthet. SV mener også, i den grad de mener noe, at det er produksjonen av ideologi og vitenskap som bestemmer studentenes stilling. Videre mener de at studentene ikke kan slåss før de får signaler fra fagbevegelsen.

Mot denne borgerlige linja legger vi følgende saker til grunn når vi skal analysere studentenes klassemessige stilling og deres stilling i dagskampen og i kampen for sosialismen.

Vi legger vekt på studentenes stilling til produksjonsmidlene før, under og etter studietida.

For det andre legger vi vekt på utviklingstendensen i studentenes kår under og etter studietida.

Et lite mindretall av studentene rekrutteres fra borgerskapet, og et enda mindre tall går dit etter studietida - jeg går ikke nærmere inn på dokumentasjon av studentenes stilling her. Bare slår fast som et faktum at studentenes faglige og økonomiske situasjon i studietida stadig blir forverra, samtidig som vi ser en økende proletarisering etter studietida. Her kan vi nevne 1000 eksempler. Dette er bakgrunnen for at vi sier studentene har objektive interesser av å kjempe sammen med folket mot monopolkapitalen i dagskampen og i kampen for sosialismen, kommunismen.

Når det gjelder vår strategiske rolle som tilførere av bevissthet til arbeiderklassen, så er dette vrøvl. Det kulturelle nivået i arbeider-

klassen i dag er mye høyere enn på Marx' og Engels' tid. F.eks. eksisterer analfabetismen praktisk talt ikke i Norge i dag. Det er ikke nødvendig å tilføre sosialismen utenfra på samme måte som for 100 år siden. De intellektuelles rolle kan ikke sidestilles med arbeiderklassen, men vi underslår heller ikke betydningen av det revolusjonære arbeidet blant studentene ut fra hvor mange det dreier seg om, og undertrykkinga de er utsatt for. Studenter trengs også i det revolusjonære arbeidet til å foreta en del undersøkelser fordi de har kjennskap til borgerlig vitenskap, de trengs også fordi meste- parten av den borgerlige ideologien spres gjennom skoler, media osv.

Til SV som mener at fagbevegelsen må ta alle initiativer i klasse- kampen: Sjøl om studentene ikke kan lede arbeidsfolks kamp, så kan de i kraft av sin stilling ofte spille en betydningsfull rolle ved at de kan komme tidlig ut og være massebevegelsens støttropper. Den store politiske interessen i studentmiljøene, og de gode tra- disjonene med arbeidsfolk og solidaritet med frigjøringsbevegelsene som finns blant norske studenter, gjør at det ofte vil være lett å få raske reaksjoner på viktige hendelser i studentmassene. Arbiedsforholdene gjør dessuten studentene ofte mer mobile enn arbeiderne og lettere å mobilisere til aksjoner på kort varsel. Erfaringene fra streikestøttearbeid, EEC-kampen, osv, viser at de norske studentene har en viktig rolle å spille i arbeiderklassens enhetsfront med bønder, fiskere og andre. Å hevde at studentene ikke kan aksjonere før alle andre grupper aksjonerer, er i praksis å hindre arbeiderklassens kamp og underkjenne den viktige rollen som studentene erfaringsmessig har hatt.

DAGSKAMPEN

Når det gjelder dagskampen på universiteter og høyskoler, stiller Kag to oppgaver: a) Fagkritikk b) Teoretisk kamp. Dvs. utforme anti- kapitalistiske paroler. Alt annet er stort sett økonomisme for disse store ideologene. Overfylte auditorier eller dårlig råd spiller i følge "venstristene" ingen rolle for studentene. Det eneste som teller er kritikken av den borgerlige vitenskapen. Det er systemoverskridende og således ikke økonomistisk.

Dette er ei pillråtten borgerlig linje som ikke tar hensyn til virkeligheten på noe punkt. For det første spiser ikke studentene bøker som mat. Bøker hadde også vært dyr kost. For det andre vil enhver mulighet til å drive fagkritikk bli fjerna hvis studentene lar

staten og monopolkapitalen gjennomføre sine rasjonaliseringsplaner for utdanningsverket. For det tredje til preiket om økonomisme: Lenin har bl.a. oppsummert hva arbeiderklassen og det arbeidende folket kan lære av aksjoner og streiker for dagskrava:

"Ved enhver streik gjør tanker om sosialisme seg sterkt gjeldende blant arbeiderne, tanker om hele arbeiderklassens kamp for frigjøring fra kapitalens undertrykkelse. Det har ofte skjedd at arbeiderne på en bestemt fabrikk eller i en bestemt industrigren eller i en bestemt by, knapt har tenkt over eller ant noe om sosialisme før de fikk erfare en storstreik, men etter streiken startet de studieringer og foreninger slik at flere og flere ble sosialister....."

"Enhver streik styrker og utvikler arbeidernes forståelse av at regjeringen er deres fiende og at arbeiderklassen må kjempe mot regjeringen for folkets rett".

Jens

Utdypningslitteratur : Materialisten nr 1-1974

Sovjet... forts. fra s.28

enorme opprustninger med stadige prøvesprengninger av atombomber, enorm oppladning i Europa, marineartøyer som skal ivareta "sovjetiske interesser" på alle verdenshav osv.

Slik oppsummerer Arbeidets Parti i Albania sitt syn på Kreml-revisjonistene: Sovjetlederne har som strategisk mål å opprettholde kapitalismen der den er ved makta gjennopprette den der den er blitt styrta. Sosialismen kan ikke vinne seier uten bestemt kamp mot

sosialimperialismen og mot Bresjnevs håndlangere og agenter innadfor venstrebevegelsen.

Materiale til artikkelen er henta fra:

"Some questions concerning the construction of socialism in Albania and the struggle against revisionism" Tirana 1969
Gustaffson: "Sosialkapitalismen" Stockholm 1971

"Albania today" 6/1973, 1/1974

"Klassekampen" 13 og 21/1974

"Marxistisk Forum" 3/1974

"Herald Tribune" 22/5 1974

NO ER VAREN KOMEN TIL BERGEN

(oppsummering av universitetsseminaret 14.mars-75)

Statssekretær Stålsett
er komen til Bergen
for å gi oss nokre opplysningar
frå departementet
før han tar fly
attende til Oslo
- og Sagene lærerskole
der ein ny talarstol
ventar.

Statssekretær Stålsett
teiknar sitt universitet for oss.
Greier ut om planar og idear.
Han drikk litt vatn
og preikar.
Om eit verdensuniversitet.
Om mentalitetsendring.
Om samfunnsmessige funksjonar
Om samordningsproblem.
Om den nye regjeringa.

Statssekretær Stålsett
har forsmå

Statssekretær Stålsett
har formsydd dress
og breie blå striper i skjorta.
Alt star godt til det stripete sceneteppet
med den tunge og dorske blåfargen
og den blasse
raude.
Orda hans får dimensjonar
og predikanten stig fram for oss
forklára
og opphøgd.

Utanfor auditoriet er det vår
Vi samlar saman notatane våre.
Snakkar om reker, kvitvin og Fløyen.
Klappar kvarandre på skuldra
og tenker på eksamen
Underskriftsliste nr.738 mot statens
utdanningspolitikk

UNIVERSITETET INN I DH-SYSTEM?

Staten sine freistnader på å leggje om den høgare utdanninga vert i denne artikkelen konkretisert til Historisk Fakultet i Oslo (HF). Den ålmenne bakgrunnen for desså å taka kan du studere i artikkelen VIL DE LYKKES?, Hva må gjøres nr.1

Ein fakultetsnedsett komite har retta seg etter tre sentrale ønsker frå staten si side i si vurdering av cand.mag- og cand.phil-studiet.

(1) ønsket om ei "harmonisering" av cand.mag-gradane ved dei ulike fakulteta - "den interfakultære cand.mag-graden". Krava til vand. mag. er i dag meir omfattande ved HF/SV enn ved MatNat.-derfor må ein, av omsyn til "fleksibilitet" og "konsekvens" skjera ned på studielendga ved HF/SV!

(2) ønsket om ei "harmonisering" av tidsrammene for adjunktutdanninga ved universitetet og den nye pedagogiske høgskolen (PedH). Her (på PedH) skal ei studieramme på 3 år gje kandidatane undervisningskompetanse i like mange fag som ein universitetsadjunkt har etter 5 1/2 års studier. PedH + eitt års vidareutdanning (holst to halvårseiningar for å sikre "fagleg breidde") gjev så adjunkt-kompetanse.

Resonnementet i desse to punkta følger dei same lover som penge-marknaden, at "den daarlige Mønt slaar den gode ud". Ein tenkjer som så at sidan andre utdanningsvegar gjev adjunktkompetanse på enklare måte, så må ein og senkje krava ved universitetet. Dette vil føre med seg ei uforsvarleg nivå-senking, ein dårlegare fagleg kompetanse for framtidas adjunktar.

(3) Staten sine framstøytar mot universitetsstudia gjekk tidlegare føre seg på ein opnare og meir utildekka måte: prinsippene til Ottosenkomiteen skulle gjennomførast og vektta innførast. Sidan har staten gått over på taktikken "vietnamisering". Ved sultebudsjett har ein fått universitetet sine eigne folk til å lukke og "ressurs-disponere".

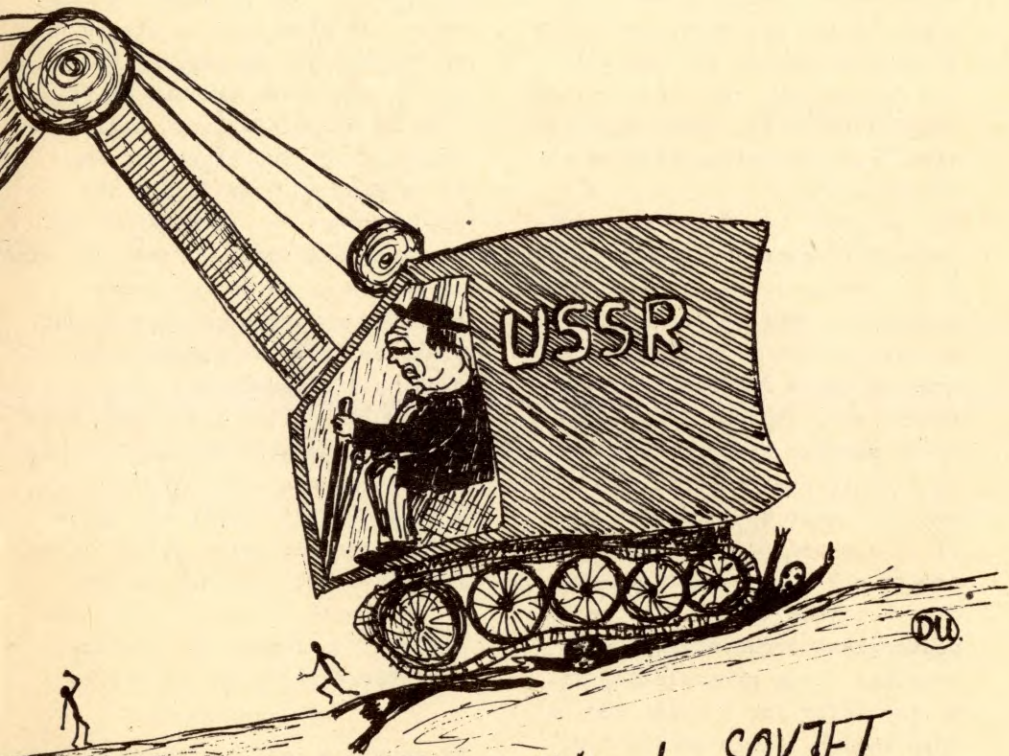
Mellom anna har eit ressursutval ved HF fått i oppgåve å vurdere ledige stillingar - om desse skal kunngjerast eller ikkje, om dei skal dragast inn eller ikkje, overflyttast til eit anna fag eller fagområde osv.

Omdisponeringa av ressursane er ei påtvungen intern rasjonalisering og skal denne gå slik universitetsleiinga (og Staten?) ønskjer seg, må universitetet frå år til år berre ta opp eit fast tal nye studentar. Lukking blir altså ein føresetnad for rasjonaliseringa - og denne "ressursprioriteringa" vil i første omgang gå utover dei lågare fagtrinna og dei veikare småfaga. I staten for å krevja høgare løyvingar

AVSLØR OG BEKJEMP SO

SIALIMPERIALISMEN!

VIL ARBEIDERKLASSEN I SOVJET

EN NY SOSIALISTISK REVOLUSJON
ERSKAPET, TSARENE I KREML,
SOSIALIMPERIALISTISKE POLITIKK!

OG ARBEIDERKLASSEN VIL VÆRE TUSEN
ERFARINGER RIKERE!

til universitetet, tek komiteen for gitt at "fakultetet må regne med liten tilgang av nye ressurser" - og derfor vert det fagleg "forsvarlege" i tidsnedskjæring og nyordning av cand.mag-studiet på lengre sikt og det fagleg "ønskelege". Ønskeleg av di fakultetet (seier komiteen) kan nytte dei smuler kastar til det til sin "spesifikke oppgaver: mellomfagsundervisning, hpvedfagsundervisning, forskerutdanning og etterutdanning."

Det er grunn til å tru at hovudfagsundervisning og forskarutdanning i HF-fag ikkje er ei så høgt prioritert oppgåve for Staten at han vil gå med på større ressursbruk på desse fagtrinna. Hovudtendensen i utdanningspolitikken er ei stendig kortare fagutdanning, og stendig større forholdstal mellom studentar og lærarar.

Ei tofags-ordning vil først og fremst sikte mot cand.phil-studiet. Komiteen bruker faglege og pedagogiske argument for denne ordninga - ein gymnaslektor vil ha vanskeleg for å halde seg på topp fagleg i meir enn to fag, den framtidige gymnaslektoren kan trenge djupare ned i fagstoffet og såleis bli meir kvalifisert for yrket sitt.

Med dei perspektiva som framlegget til ny gymnaslov opnar, er det tvilsamt om det er slike gymnaslektorar Gjerde vil ha - vil ikkje dei nye einseksamngymnasa nett bli berre ein fagleg "bredde" meir enn om fagleg "dybde"? Vi ser da og tendensar til at dep-

artementet no vil godta grunnfaget som kompetansegevande eining i gymnaset.

Likevel - sett at tofags-ordninga blir innført, kva for konsekvensar vil ho da få for cand.mag-studiet og fagstrukturen ved universitetet? Det er klart at fagvalet for studentane i større grad enn no vil bli innskrenka til å gjelde dei store skolefaga; vidare må vi på eit langt tidlegare tidspunkt enn no gjere oss opp ei meining om kvar vi vil med studiet vårt - to fag/tre fag, cand.mag/cand.phil - fordi den eine varianten er retta mot berre cand.mag og ungdomsskolen og den andre er retta hovudsakleg mot cand.phil og gymnaset.

Det skulle heller ikkje vere vanskeleg å sjå kvar veg det ber med småfaga innafor ein slik variant - skal dei reduserast til halvårige spesialfseringstilbod innafor det store, firesemestrets mellomfaget? Ei rosering av småfaga vil sjølvstøtt og føre til eit større press på dei store.

Vi oppmodar folk å studere både den artikkelen VII. DE LYKKENS? i Hva må gjøres nrl og om GYMNASLOVA og om KJERNEGRUNNFAG PÅ NORSK som er å finne i Hva må gjøres nr.2.

● SOVJET – en "fredens apostel"

Sovjetunionen er viktig. Den var resultatet av den første vellykka sosialistiske revolusjonen. Sovjets historie gir oss en masse viktige erfaringer om bygginga av sosialismen. Men Sovjet av idag er ikke noe forbilde for ekte revolusjonære. Mot revisjonistiske, trotskistiske og andre opportunistiske ideer om at sovjetstaten er en "arbeiderstat", eventuelt også "hele folkets stat" som Bresjnev sier, setter vi marxismen-leninismens syn: Økonomien i Sovjetsamveldet er kapitalistisk og sovjetstaten er et redskap for det nye borgerskapet til å undertrykke arbeiderklassen og til å opprettholde og utvide imperialistisk kontroll over andre land.

Enkelte "teoretisk interesserte" innafor SV har laga en fin "forklaring på hvorfor Sovjet ikke er imperialistisk. Den "forklaringa" skal dekke over at de har kasta det de måtte ha av konsekvent anti-imperialisme i søppeldunken for Moskva-revisjonistenes skyld. I Sovjet er det ikke privat eiendom (sier de), - altså kan det ikke være kapitalisme. Og Lenin (sier de), Lenin har vist at imperialismen ikke bare er "en politikk", men at den henger nødvendig sammen med et visst stadium av kapitalismen.

Altså: Siden Sovjet ikke er kapitalistisk, kan det heller ikke være imperialistisk.

Slavebindinga av de andre landa i Øst-Europa gjennom Comecon("sosialistisk arbeidsdeling"), Warszawa-pakten og ved politiske intriger, den ny-koloniale politikken overfor "fattige" land som India, oppdeling av Pakistan og ikke minst: samarbeidet med USA, - fra Kambodja til Midt-Østen, fra Europa der fredspreik dekker krigsforberedelser til Latin-Amerika der Sovjet synes at det amerikanske monopolet "United Fruit Company" er en egna samarbeidspartner til et såkalt "mixed company" for å utbytte de latinamerikanske massene, - alt dette forsvinner for øynene på disse folka.

STATSDRIFT = SOSIALISME ?

Det er sjølsagt riktig det som Lenin skreiv i 1916 om "imperialismens uløselige sammenheng med trustene og altså med kapitalismens grunnlag"("Imperialismen"s.23). I Sovjet idag ser vi klart de kapitalistiske produksjonsforholda.

For det første: klassikerne var sjøl på ingen måte fremmed for kapitalistisk drift der staten eier produksjonsmidlene. Det som en må spørre etter er hvem det er som produksjonen tjener, hvem det er som drar nytte av produksjonens resultater. For det andre: kapitalismen i Sovjet

får fler og fler likhetstrekk med andre sider av monopolkapitalismen i Vesten. Ikke bare er staten monopolkapitalist (med de enkelte bedriftsdirektørene som høyt avlønnte byråkratledere). De enkelte bedriftene blir og slått sammen i konserner og kontrollen samles i henda på konsernledelsen presis som i de store monopolene i Vesten. I hovedsak er det bare arveretten som skiller det sovjetiske monopolborgerskapet fra dets klasseallierte i f.eks. USA.

Men sjølsagt finner en forskjeller som stammer fra de forskjellige forholda de har vokst fram under. Borgerskapet oppsto ved at kapitalistisk produksjon vokste fram innafor et annet samfunns-system, føydalismen. Den føydale økonomien ble mer og mer undergravd. Borgerskapet vokste seg etterhvert så sterkt at det gjennom revolusjon tok statsmakta fra føydal-adelen og innførte lover og regler som passa deres egen kapitalistiske produksjon. Dette var et uttrykk for utvikling, for noe progressivt. Produksjonsforholda under føydalismen var som en tvangstrøye for kapitalismen - borgerskapets "frie initiativ". Den stigende klassen måtte skaffe seg statsmakta for å forandre produksjonsforholda slik at de passet til utviklinga av produktivkreftene (maskiner, arbeidskraftas evner). De siste åras hendinger i Sovjet, derimot, kan ikke kelles "utvikling" på den måten.

Riktigere er det å si "regresjon"

●KLASSEKAMPEN FORTSETTER UNDER SOSIALISMEN.

I Sovjet var det i hovedsak overensstemmelse mellom produktivkreftene og produksjonsforholda (sosialistisk planøkonomi), sjøl om de siste igjen og igjen må tilpasses produktivkreftene som stadig utvikler seg videre. Men det fantes rester av de gamle utbytterklassene, småborgerskapet hadde ikke gått fullstendig over i arbeiderklassen, og innafor det sovjetiske statsapparatet, de økonomiske planleggingsorganene og intelligensiaen var det folk i maktstilling som lett utvikla seg til byråkrater med borgerlig tankegang. Slike rester av det gamle samfunnet finnes under hele sosialismens periode, og det pågår en intens klassekamp mellom arbeiderklassen på den ene sida og slik borgerlig tanking og borgerlige elementer på den andre. Denne kampen gjenspeiler seg i kommunistpartiet.

I kommunistpartiet i Sovjet leda først Lenin og seinere Stalin an i kampen mot slike fiender av arbeiderklassen. F.eks. var Malenkov i sin beretning til den 19. partikongress inne på en lang rekke borgerlige ideologiske og politiske trekk som hadde fått utvikle seg, og som partiet måtte stille som sin oppgave å reise kampen mot. Denne kampen, bla. mot byråkratiet, ble da også vedtatt i slutten av 1952, året før Stalins død.

■ REVISJONISTENE TOK MAKTA MED

VOLD;

Men under de forholda som oppsto etter den 2.verdenskrig så slike folk, leda av Krutsjov, sjansen til å gripe makta. Krigen hadde vært et kjempeløft for sovjetstaten. Men de store ofrene fødte også borgerlige ideer og illusjoner om at kampen framover ikke ville bli så hard. Samtidig satte imperialismen inn en kampanje der likvideringa av folkene i Hiroshima og Nagasaki med atom-bomber var ett av mange trussel- og pressmidler. Andre forhold spilte og inn. Tilsammen danna de grunnlag for ideer av typen "fredelig sameksistens for enhver pris" (og ikke proletarisk internasjonalisme), "imperialismen har forandret natur", "fredelig overgang til sosialismen er veien å gå" og liknende revisjonistisk skrot som Krutsjov kjørte seg sjøl fram på i SUKP(b) (Sovjetunionens Kommunistiske Partibolsjevikene). Krutsjov hadde skaffa seg støtte blant lederne i hæren, og med voldsapparatet i bakhandla sørget han for flere gjennomgående utrenskninger i partiet. Disske skjedde ikke uten motstand - ikke "fredelig" som mange hevder. Bl.a. i 1957 hadde Krutsjov 7 av 11 stemmer i parti-presidiet mot seg i spørsmålet om å avsette utenriksminister Molotov. Krutsjov sammen kalte så sentralkomiteen til møte. De kom til Moskva t.o.m med militærfly. Samtidig ble militære styrker satt i alarmberedskap rundt Mosk-

va for å hindre nederlag for Krutsjov. Utrenskingene av marxist-leninister hadde imidlertid allerede gått så langt at revisjonistene seiret. Folkemassenes protester mot fordreiningene i politikken ble møtt med politivold.

I løpet av endel år ble SUKP(b) forandra fra å være arbeiderklassens parti til å bli et parti til for borgerlige karrieremakere og et parti som sto for å forandre sovjetstatens klassekarakter. Statsmakta ble brukt til å gjennomføre ei rekke økonomiske reformer, først under Krutsjov, - og etter at han ble sparka fordi han ikke greidde å gjennomføre kapitalismen raskt nok - under Bresjnev og co.

■ PROFITTEN SOM LEDETRÅD.

I Kina og Albania vurderes en bedrift etter om den gjør svarer til hele den sosialistiske økonomiens behov, folkemassenes behov. Og enhver bedrift blir vurdert etter om den er en god skole for revolusjonær fostring. "Vi må holde fram med å sette proletarisk politikk i høysetet, starte livskraftige massebevegelser og la massens entusiasme, visdom og skaperkraft få komme til fullt uttrykk" (Rapport til KKP's 10.nasjonale kongress). Ikke så i revisjonistlanda. Alt i 1957 hadde en "velansett" økonomiprofessor i Sovjet, Libermann, lagt fram et forslag om at profitten skulle være målestokken en vurderte bedriftene etter. I 1965 ble det gjennomf. omfattende reformer klart

hvam som skulle la seg lede av profitthungeren. Bedriftsdirektørene fikk nemlig en prosentandel av bedriftens profitt lagt til lønna samtidig som makta over arbeiderne - til ansettelse, avskjedigelse, rasjonalisering, lønnsforhold osv. økte kraftig.

■ SOSIALIMPERIALISTISK UTENRIKSPOLITIKK.

Slike reformer har ført til at et nytt borgerskap har oppstått i Sovjet. For profittens skyld undertrykker de arbeiderklassen, forfølger de revolusjonære med fascistiske metoder. Grensene åpnes for utenlandsk kapital f.eks. som da USA (som har hatt store problemer med å få avsatt varene sine) den 21.mai i år bevilga et lån på 180 mill.dollar. De skulle brukes til innkjøp fra monopoler som Beethel Corp., Westinghouse Electric, Occidental, Union Carbide Corp.osv. Amerikanske monopol-selskaper er sjølsagt ytterst interesserte i å bygge sosialismen i USSR akkurat som vest-europeiske bilfabrikanter og brusprodusenter er det. I Øst-Europa utbytter Sovjet arbeiderklassen ved å selge råvarer dyrt og kjøpe ferdigvarer billig, og mer og mer av den avanserte industrien blir lagt innafør Sovjets egne grenser.

I 1956 var f.eks. Bulgaria til 40% sjølforsynt med traktorer, mens landet i 1968 måtte importere alt fra Sovjet.

Overfor andre fattige land finner vi samme nykoloniale og imperialistiske politikken. India kan tjene som eksempel: I perioden 1955-65 lånte India mer enn 1,3 milliarder dollar fra Sovjet. For slik "hjelp" blir inderne flådd 3 ganger. Første gang ved at lånene må brukes til å kjøpe sovjetiske varer til overpris. Andre gangen ved at lånene betales tilbake i form av indiske varer til underpris. Og tredje gang ved 2.5% renter pr.år på lånet. Sovjet deltar nå i utarbeidinga av Indias 5-års-planer. Der forsøker en å få istand "et samarbeid som bør baseres på felles ledelse og arbeidsdeling mellom våre land" (Bresjnev p i en tale på Red Fort 27. november 1973).

Et viktig marked for imperialist-maktene er avsetninga av våpen. Sjølsagt tenker våpenprodusentene som iskremselgere at jo varmere det går for seg, jo mer øker salget. Sovjet er idag verdens største våpenforhandler. Freiket om "fred og avspenning" passer ikke til denne sida av Sovjets militære politikk, heller ikke til den

forts. s.19

Halve befolkninga

HVORDAN OPPSTO KVINNEUNDERTRYKKINGA HISTORISK

For å besvare dette spørsmålet, bygger vi i hovedsak på Engels - som i boka "Familien, privateiendommens og statens opprinnelse" kort oppsummert sier følgende: I de primitive, urkommunistiske samfunn, fantes ingen privat eiendomsrett til produksjonsmidlene. Det fantes ingen klasser, ingen utbytting, ikke noe statsapparat. Kvinnene samlet mat, fordi de pga. hyppige barnefødsler var bundet til bo-plasser i mye større grad enn mennene, som på sin side gikk på jakt. Disse to felleene var sidestilt når det gjaldt familiens livberging. Det fantes en arbeidsdeling mellom kjønnene, men ingen undertrykking.

Etterhvert la utviklinga av husdyrhold, dvs. oppkomsten av gjeterstammer, grunnlaget for oppsamling av privat eiendom, og gjør den samfunnsmessige utviklinga fra felleseiendom til privateiendom til et historisk faktum. Fordi husdyrhold da falt innfor mannes område i arbeidsdelinga var det også han som ble den første eiendomsbesitter. Ut fra dette oppstår det et behov for å sikre at eiendommen videreføres til etterkommerne av den som besitter den, til männens etterkommere. For å møte dette behovet, er det at monogamiet oppstår, kvinnen blir bundet til en mann. Hun mister den frie stillingen hun engang hadde - hun reduseres til et avlsdyr - blir økonomisk rettsløs og seksuelt undertrykt. ALTSÅ: Grunnlaget for kvinneundertrykking er lagt i og med oppkomsten av privat eiendomsrett, og er alltid seinere uløselig knyttet til denne. NB! Formene for under-

trykking skifter etterhvert som produksjonsutviklinga skrider fram. Sålenge privat eiendom i hovedsak ligger på den enkelte familiens hender, er det mannen som er den viktigste undertrykkeren.

KVINNEUNDERTRYKKINGA UNDER MONOPOLKAPITALEN.

Som vi alle vet er det ikke mannen som utgjør den eiendomsbesittende klasse i dag. En stadig større del av det arbeidende folket er eiendomsløse, og den eiendomsbesittende klasse - monopolkapitalen - blir stadig mindre.

Formelt og legalt har vi kvinner samme rettigheter som menn i vårt samfunn. Men vi observerer følgende: Når konjunkturerne blomstrer, og det investeres i nye arbeidsplasser, øker kvinnenenes yrkesdeltakelse; når markedet strammes, forsvinner kvinnene. Nivået på kvinnenenes yrkesdeltakelse er ustabilt, kvinnens arbeid betraktes som hennes bi-yrke - hvilket igjen forsværer dårlige lønninger, manglende sikkerhet i arbeidet, manglende barnehager/daghjem. Vi fungerer som monopolkapitalens reservearbeidskraft.

I vårt århundre har vi sett enorme konjunktursvingninger i den kapitalistiske økonomien, og vi har også sett svingninger i den kvinnelige yrkesdeltaking. Men vi har også sett at kvinnenenes andel av den totale yrkesaktive gruppa, svært raskt, etter konjunktursvingningene, jamner seg ut, og blir liggende rundt 30%. Dvs. at uansett hvor blomstrende arbeidsmarkedet er, er det bare en del av kvinnene som får arbeid. Det store flertall av kvinner er en stabil, ikke yrkes-aktiv gruppe under monopolkapitalismen (les: s.6-11, Røde Fane nr.2/74, og s.41-43).

HVA SIER FEMINISTENE OM DISSE SPØRSMÅLENE?

S Firestone har følgende syn på basis for kvinneundertrykkinga - som da gjelder uansett eiendomsforhold i et samfunn: (fra J. Mitchell, "Kvinnens lodd") "Den første arbeidsdelinga i produksjonen skapte undertrykker og undertrykt. Den første arbeidsdelinga var den mellom mann og kvinne. Denne første undertrykkinga må vi kjempe mot først" (- kamp i "kronologisk orden"?).

Konsekvensen av en slik analyse er at kampen mot mannen - især innafor familien - blir overordna.

A hevde, som feministene, at det som var hovedformen for undertrykking i den tidligste fasen med privat eiendomsrett, vil være hovedform uansett sprang i produksjonsutviklinga, er å benekte kjernepunktet i Engels' analyse - nemlig at formene for undertrykking skifter etterhvert som produksjonsutviklinga skrider fram.

"Marxist-feministene" har foreløpig, ved "å stille et feministisk spørsmål", kommet fram til følgende like feministiske svar: "Ingen klassekamp uten kjønnskamp - ingen kjønnskamp uten klassekamp." DVS: Basis for undertrykkinga ligger både "i den første arbeidsdelinga - den mellom mann og kvinne" (jfr. Firestone), og i eiendoms forholda under monopolkapitalen.

Konsekvensen av en slik analyse blir:

- 1) Kamp mot "føydale levninger" - dvs. kamp mot en "manns-ideologi/struktur" som har overlevd enhver endring i de økonomiske forholda (patriarkatet - forøvrig i siste "Sirene" kalt "manns-forbundet").
- 2) Kamp for "full likestilling av kvinner" - dvs. gjennom deres reformistiske vei til sosialismen.

Kort sagt: "Marxist-feministene" sidestiller motsigelsen mellom mann og kvinne med motsigelsen mellom proletariatet og monopolkapitalen. Marxisme? NEI!

Gjennom en marxistisk analyse av kvinneundertrykking sier vi at basis for kvinneundertrykkinga ligger i eiendomsforholdene. Dvs.

IDAG: i monopolkapitalens behov for reservearbeidskraft, for å ha en stabil ikke yrkes-aktiv gruppe. Dermed blir det mest sentrale kvinnekravet under monopolkapitalismen: RETT TIL ARBEID !

HVA MED IDEOLOGIENS ROLLE?

I ideologiens rolle er langt fra ubetydlig. Etter vårt syn er "myten om den gode mot

Ideologiens rolle er langt fra ubetydelig. Etter vårt syn er "myten om den gode mor", om at "kvinnens plass er i hjemmet", kapitalens viktigste ideologiske våpen mot oss, da den har enorm gjennomslagskraft, og stadig tvinger kvinner i passivitet i forhold til å stille krav til arbeidslivet.

Spørsmålet vi må stille oss er: Hvor ligger grunnlaget for ideologien - i "mannens maktbehov" eller i monopolkapitalens profittbehov?

Ved å ta et historisk tilbakeblikk vil vi se at "myten om den gode mot

Ved å ta et historisk tilbakeblikk vil vi se at "myten om den gode mor" - dvs. at "kvinnens plass er i hjemmet" - ikke alltid har vært like gjeldende - (på tross av manns evt. "behov") . Under den tidligste kapitalistiske fasen hadde kapitalkreftene stort behov for

kvinnelig arbeidskraft - myten om den gode, hjemmeværende mot ble da heller ikke opprettholdt - noe den derimot blir av kapital-kreftene i dag. - Ut fra "omtanke" for kvinnen? Nei, ut fra monopol kapitalens streben etter maksimal profitt - ut fra behovet for "rasjonell" disponering av arbeidskraft.

Ideologien kan ikke sees som noen "historisk levning", noe allmenn-gyldig som mannen først og fremst har interesse av å forsvare. Kampen mot kvinneundertrykkinga og kvinneundertrykkende ideologi må ikke først og fremst bli kjønnskamp - men en kamp mot de kreftene som tjener på å passivisere kvinner i hjemmet, - kamp mot monopolkapitalen.

Den viktigste og kollektive kampen vi kvinner må føre idag er den for retten til arbeid.

Uten deltakelse i produksjonen, uten muligheter til organisering for økonomisk kamp, vil aldri kvinnene bli likestilt. Kvinnene er idag dobbelt undertrykt av monopolkapitalen - de er undertrykt som kvinner da de er fratatt retten til arbeid, og som medlemmer av sin klasse.

RETT TIL ARBEID MÅ VÆRE

KVINNEBEVEGELSENS HOVEDARV.

I dag eksisterer ulike oppfatninger av parolen "Rett til arbeid for kvinner". KUL sier: "Det er en parole som tilfredsstiller kapitalens behov i dag - pga. det forestående "olje-eventyret", og dermed behovet for mer arbeidskraft". Hva vil en slik "analyse" bety? At kvinners krav om deltakelse i arbeidslivet skal trekkes fram og tilbake i takt med kapitalk
bake i takt med konjunktorene? Videre synes KUL å regne med at DNAs oljemelding vil gi flere kvinnelige arbeidsplasser - Hva vi derimot leser ut av oljemeldinga, er at 1) 1/5 av såkalte "konkurransetsatte" næringer, dvs. mindre profittable næringer skal raseres. Dette gjelder typisk utkantindustri, og det er typisk kvinneindustri. 2) De evt. nye kvinnelige arbeidsplassene som skal opprettes vil sysselsette mellom 30-40 000 kvinner. Dette vil gi arbeid

til mindre enn 5% av antallet voksne, hjemmeværende husmødre idag. "Sammenfallende interesser" eller ikke - kvinners rett til deltakelse i arbeidslivet skal gjelde uansett situasjonen på arbeidsmarkedet!

KULs linje medfører i praksis at kvinnene nettopp skal finne seg i å fungere som reservearbeidskraftarme - intet samenfaller mer med kapitalens interesser!

Videre sier KUL og andre: "Parolen om rett til arbeid er ugjennomførbar under kapitalismen - dermed er den bare egnet til å spre illusjoner".

Intet er vel mer egnet til å spre illusjoner enn å gjøre som KUL:

Bortforklare, neglisjere dagskampen. Vi kan jo spørre oss: Hvordan oppnå sosialismen, uten å tilegne seg kamperfaringer - uten å rette sla på slag mot vår fiende - monopolkapitalen?

Full sysselsetting av kvinner er neppe gjennomførbart under kapitalismen - men skal vi av den grunn finne oss i at kvinne-arbeidsplasser idag faktisk blir rasert - skal vi trekke kravet om deltakelse i arbeidslivet tilbake? Kvinners egne kamperfaringer er hundre ganger mere verdt enn alle KULs "krisespådommer". En massebevegelse blant kvinner - med "Rett til arbeid" som spiss-krav, gir i tilfellet kapitalen "færre illusjoner" om fortsatt å kunne disponere den kvinnelige arbeidskrafta etter egen ønske. Vi sier: "Bare kvinnes egen kamp nytter". KUL sier: "Kapitalismen vil ramle sammen av seg sjøl - bare vent å se.." (Hvem skaper illusjoner?).

Feministenes fremste parole angående kvinnelig deltakelse i arbeidslivet har vært: "Også kvinner er attraktiv arbeidskraft". Hva betyr dette? Jo, at kvinner individuelt skal styrke sin konkurransevne overfor menn - ikke kreve "særbehandling".

Mot dette står det som alltid har vært det sentrale kravet for den proletære kvinnebevegelsen: Krav om samfunnsmessig tilrettelegging av våre muligheter til å ta lønnet arbeid utenfor hjemmet. Det er ikke feil og mangler ved kvinnene som gjør at ~~vi~~ ikke har vår plass i produksjonen, heller ikke fordi det er en naturlov som sier at det skal være færre arbeidsplasser enn folk. Årsaken er: monopolkapitalens hensynsløse disponering av arbeidskrafta.

Derfor må kvinnebevegelsen stille krav om tilrettelegging ut ifra det som er vår eneste spesielle oppgave i forhold til menn: nemlig at vi føder barn. Daghjems plasser, lønn under svangerskap, sjølbestemt abort og skikkelig prevensjonsveiledning er av grunnleggende betydning.

Et tredje standpunkt er som følger: "Husmødrene har det godt - la

dem være i fred." Men det er nettopp husmoryrket som fratar kvinnene deres økonomiske rettigheter. Kravet om rett til arbeid blir reist både av husmødre og arbeiderkvinner, såvel som av intellektuelle, ut i fra at husmor-rollen for dem er uholdbar, og for en god del ut fra at leveomkostningene i dag er så høye at en familie ikke kan leve på en lønn.

Hovedhensikten med parolen "Rett til arbeid" er ikke å "tvinge noen ut i arbeidslivet" - hensikten er å gi de kvinner muligheter til arbeid som ønsker det.

For oss kommunister er det videre viktig å framholde at kampen for kvinnefrigjøring må gå gjennom kvinners deltakelse i arbeidslivet - gjennom kvinners organisering for økonomisk kamp.

INTELLEKTUELLE KVINNERS PLESS I DEN PROLETARE KVINNE- BEVEGELSEN I DAG.

Kampen for de intellektuelle kvinners rettigheter har, historisk sett, i første rekke vært ført av den borgerlige kvinnebevegelsen. Viktige krav som ble stilt: "Rett til studium ved Universitetet" (gj. ført 1882), "Rett til embetseksamen" (1884), "Utnevnelse av første kvinnelige embetsmann(!)" (1906), først i 1912 fikk kvinnene legalt, adgang til de fleste embeder (unntak: statsråd, diplomati, hær og flåte). Kravet om alminnelig stemmerett for kvinner var et av den borgerlige kvinnebevegelsens framste kampfelter - et krav som ble innvilget i 1913. De intellektuelle kvinnene utgjorde på denne tiden en liten gruppe, primært rekruttert fra borgerskapet.

I dag er rekrutteringa en annen - kvinnelige studenter rekrutteres fra alle klasser, og vi er slett ingen liten gruppe som er sikret en godt betalt jobb etter endt utdanning.

Kravet om "Rett til arbeid" gjelder for oss studentjenter som for husmødrene - Videre må vi stille krav som springer ut fra vår særegne situasjon som kvinnelige studenter - f.eks. ved å stille særskilte kvinnekrav i interessekampen, da det er et faktum at vi kvinner rammes spesielt hardt av statens rasjonalisering av utdanningsvesenet.

Diskusjonene er enda ikke kommet så lant på dette området. Vi må gjøre undersøkelser om kvinnes forhold på lærestedene: Hvor mange slutter og hvorfor osv.

Sommerleirene må føre analysen av kvinners stilling på universitetene og høyere læresteder et langt skritt videre! Derfor: Kom med forslag til kvinne-paroler for interessekampen! Oppsummer erfaringer fra Daghjemsaksjonen!

OM MÅLSEMINARA

"Kvifor treng vi å studere språk og attpå til bruke mykje krefter på det? Fordi det ikkje er lett å meistre språket, og det krev umak og trott. La oss for det fyrste lære språk av massene." (1942)

Dette sitatet frå Mao Tsetung minner oss om at kommunistar alltid lyt ha målspørsmål i tankane. Mykje tyder på at vi norske kommunistar har særskilde grunnar til å ta målspørsmål alvorleg. Med si unionsfortid har landet vårt blitt hengande med heller rotete språktilhøve. Arbeiderrørsla har ikkje til no greidd å stake ut ein brukande kurs for norsk målreising, jamvel om det har vore ordskifte. Halvdan Koht som var den fremste talsmannen for målsynet åt sosialdemokratiet, hevda denne linja: DNA vil "hjelp fram alt levande folkemål, så det får større rom innafor bae dei to offisielle skriftmåla i lande, og til slutt kan føre dei i hop i einskap". (1933) Denne to-går-i-hop-til-eitt-linja har vore retningsgjevande for mange gode folkemålstrevarar, og ho har sikkert ikkje vore berre til ugagn. Men vi lyt spørje om ho ikkje utgjer det teoretiske grunnlaget for deen teknokratiske samnorskpolitikken til Arbeiderpartiet etter krigen. Mot denne linja står kravet om å reise norsk mål i heile si breidd: norsk talemål, slik det har halde seg oppe som dialektar, og ein folkeleg og norsk skriftnormal tufta på talemålet. Stalin skreiv i Pravda i 1950: I reynda er det slik når to språk blir blanda, at "eitt av språka blir sigerherre, det bergar den grammatiske oppbygningen sin, bergar grunnlaget av ord og veks etter sine egne voksterlover, medan det hitt språket smått om senn misser kvaliteten sin og litt etter litt døyrt bort". Er det rett å seie at lagnaden åt norsken innsprengt i det danskætta bokmålet nettopp blir å misse kvaliteten sin og å døyrt bort?

Vi håper at diskusjonane om målsak på sommerleirane vil hjelpe til med å samle den kommunistiske rørsla om ei språkpolitisk hovudlinje. Ikkje minst lyt vi finne ut om vi meiner likt om den språklege tvikløyvinga i Noreg. Sume venstresosialdemokratrar har hevda at ho er til gagn, med di ho representerer kulturelt "mangfald" og "spennvidd". Om vi meiner at det må gjerast slutt på tvikløyvinga, må vi velje mellom Koht-vegen og Stalin-vegen. Der finst nok av diskusjonsemne: er den nasjonale sida i målreisinga vorten uaktuell såleis at kampen no gjeld å reise folkemålet mot borgarmålet? kva

tilhøve har nynorsken til arbeidarklassen i byane og til den kapitalistiske produksjonen? er nynorsken for mykje vestlandsfarga til at austlendingar kan bruke han? kor stor plass skal dialekttrøsla ha i målreisinga? kva krev målreisinga på universiteta og i vitskapene?

Det ville vere kjekt om kommunistiske og progressive studentar kasta seg djervt inn i striden, både i kampen om linjene og endå meir i kampen for eigen dialekt og folkeleg norsk skriftmål kvar dag.

VEL MØTT PÅ MÅLSEMINAR!

"Halve befolkninga". Forts. fra s 34

LA KAMPEN FOR KVINNEFRIGJØRING GJENNOMSYRE HELE SOMMERLEIREN!

En stor del av tida på leiren vil bli avsatt til diskusjon av kvinnekamp. Det er viktig at disse diskusjonene får konsekvenser for praksisen vår: at den riktige linja i kvinnekampen blir satt ut i livet på alle områder på leirene.

1. Ledelsen av leirene.

Vi må kjempe mot alle tendenser til å splitte opp kampene vi står opp i i kvinne-/mann-områder. - Kvinner kan være ledende på flere felter enn kultur- og kvinnekamp. F.eks. har studentjenter til dels særegne erfaringer av økonomisk undertrykking på universitetet. En forutsetning for utvikling av riktig politikk også på interessekampen er aktiv deltakelse av jenter, og jenter i ledelsen.

2. De politiske diskusjonene.

De politiske diskusjonene på leirene må rettes inn på å fostre jenter på alle politiske spørsmål.

3. Kultur og idrett.

Bruk kulturen i kvinnefrigjørings tjeneste! Kulturen har alltid blomstra på sommerleirene. I år skal vi utvikle kvinnekulturen til å bli et slagkraftig våpen i kampen vår framover.

4. Ungene må trives.

Alle kameratene på leirene har ansvaret for at ungene trives. I den grad det er mulig må foreldrene avlastes, så de får ta del i de politiske diskusjonene på linje med de andre. Gutta skal ta sin tårn i aktivisering og pass av ungene. La oss arbeide oss et langt steg framover på dette området.

BRUK SOMMERLEIRENE AKTIVT I KVINNEFRIGJØRINGAS TJENESTE!

Sommerleir-kultur

Kultur er ikke gøy. Kultur er ikke underholdning på møter, avkopling på sommerleir eller fyllestoff i rød presse. Kultur er noe aktivt og noe viktig. Noe som krever nye planlegging og hardt arbeid.

Dette fordi det å drive med kultur er en nyttig og nødvendig del av hele det politiske arbeidet. Bilder, plakater, musikk, teater og dikt er også kuler og krutt i klassekampen. Vi må pusse geværene og lære oss å skyte rett vei.

Det finnes haugevis av proletariske kulturerfaringer. Fra Berthold Brecht og Rudolf Nilsen via kommunistisk teater, arbeidersanger og progressiv film til våre egne mobiliseringssketsjer og anti-EEC-viser går det mange røde tråder. Men vi har ikke gjort mye for å nøste tråder opp. På sommerleirene i år blir dette forsøk satt i verk. Om ikke annet, så som en begynnelse. Det blir holdt velforbredte seminarer om erfaringer med kommunistisk og progressiv kunst og kultur. Dette skal væpne oss til nyttig innsats i aktuelle kampsaker til høsten og seinere.

Vi har jo også opplevd at kulturen er en viktig bestanddel av det sosiale livet på leiren. Den har muligheten til å sveise oss sammen på en skikkelig måte og til å stille motsigelser skarpt. Sommerleirene til m-l-bevegelsen har tydelig vist at kulturarbeid er et viktig masseforetakende. Sommerleirkultrur er blitt et begrep med fynd. Utallige småsketsjer som aktiviserer alle, synge spill og rød revy er stasjoner på veien fram.

Kulturarbeid skal ikke overlates til enere, men leve overalt. Derfor: Kom på leir og ta med tuba, banjo, munns spill, tusjpenner, venner, kjente og gode ideer. Og la oss i sommer vri hoder og never sammen og legge planer for å knytte kulturen til kvinnekampen, interessekampen og kampen mot sosialimperialismen.

Og ikke la oss bli altfor høytidelige heller. Kultur er gøy også.

IDRETT FOR ALLE

Monopolkapitalen, med toppene i idrettsforbundet som sine allierte ønsker en idrettsbevegelse som tjener næringslivets interesser. Disse interessene står sterkt i motstrid til massen av idrettsutøvernes og mosjonistenes interesser. Næringslivet satser bare på toppidretten, en liten elite som konkurrerer med andre lands eliter. Hvert lands borgerskap bruker idretten i PR-, reklame- og salgssøyemed. (Eks. plastskiene i vinter.)

Hva har så dette med sommerleirene å gjøre? Jo, i bestrebelsene på å gjøre idretten mest mulig profittabel, har borgerskapet bygd opp en ideologi som støtter opp under disse bestrebelsene. Viktige elementer i en slik ideologi er: Det at alt som betyr noe, er å være best. Vinneren blir hyllet på alle måter og all interesse blir konsentrert om de få toppene. Alt tjener denne hensikten. Derfor er det f.eks. lov til å spille hardt, farlig hardt, i mange idrettsgreinær. Andre følger av en slik ideologi, er hormonbruk, overtrening, livsfarlig doping, etc.

SLIKE IDEER ER OGSÅ KOMMUNISTENE OG ANDRE PROGRESSIVE ELITE FORBUDT MED FRA VI VAR SMÅ.

Derfor gjenspeiler de seg i våre hoder. I løpet av sommerleirene skal vi ta opp kampen mot slike ideer, for å "kvitte oss med bag-

asjen, med Maos ord.

Målet må være å aktivisere flest mulig, til mest mulig moro og avslappende fysisk aktivitet. For å gjøre dette, må vi tillegge moselinjens prinsipper, og vi må bruke metoden med kritikk og sjølkritikk.

I år skal kampen mot undertrykking av kvinnene gå som en rød tråd gjennom sommerleirene. Denne kampen må også gjennomgås i idrettsaktiviteten på leiren. Målers kar vi ingen sjønse til å oppnå målsettingen vår med å trekke med alle

Som den mest undertrykte gruppa i idretten er det nettopp vår oppgave å gå i spissen for kampen for masseidretten.

På Troøya ifjor, gjorde vi et lite gjennombrudd på idretten. Noen eksempler: En ny regel ble innført i volleyball: De som treffer i første serve, gir serveren videre, mens de som bommer, får opptil tre. Dette er som kjent motsatt av vanlige regler. Folk ble kritisert for å fly ballen rundt og ta alle baller sjøl. I kanoball: "Kanonskudd" ble forbudt. Alle får ballen for å skyte etter tur.

Fotball: Kroppestøtklinger ble forbudt. Videre hadde vi et orienteringsløp med merke løyper og poster der forskjellige ting skulle utføres. Fine ting ble produsert og auksjonert ut om kvelden. Dette ble kjem-

pepopulært, og bør gjentas.

Sjølssagt reiste det seg en del mot-
sigelser også. Noen folk lå på et
annet nivå enn de andre når det
gjaldt mosjon og trening. F.eks.
ville noen spille fotball med stort
tempo og mye flying. De ordna bane
for seg sjøl og tok med andre og
treningsglad personer. Mange så på
det e som usosialt og dårlig kol-
lektiv stil.

Jeg mener: Det er klart de må få
trene på sitt eget nivå vi kunne
kanskje benytte dem som instruktører
f.eks. i fotball for oss jenter,
som ofte mangler helt elementære
kunnskaper om teknikk. Vi må også
stille krav til dem om et minimum
av deltakelse i masseidretten. Dette
må diskuteres.

En annen betingelse jeg merka

ifjor, var: Noen hadde lært endel
volleyballteknik, og samspillprinsi-
pper. Men det var vanskelig å lære
dette videre under spillet. Da ble
man sett på som streber, perfeksjo-
nist, osv. Hvordan løse dette? Skal
vi ha som mål å bli bedre? Det er
opplagt mer moro da (?)

Enda står en god del igjen på å få
aktivisert alle. Morragymmen viste
seg lite egnet her.

Antakelig må vi bygge ut bredden i
aktivitetene. bli mer allsidige.
Kamerater, spesielt jenter, tenk ut
nye aktiviteter ut over det jeg har
nevnt, og hvordan masselinja kan
tillempes i de ulike aktivitetene.
Så kan vi aktivisere enda fler
til enda mer moro på sommerleirene
i år.

Helga

apropos masselinja

Det er ca. 900 folk som nekter militæret på pasifistisk/humanistisk grunnlag. Av disse er det grunn til å anta at en stor del nekter på det vi vil kalle et politisk grunnlag. Det er derfor viktig å diskutere med dem for å få dem til å gå inn i det militære og arbeide politisk der.

Denne artikkelen er starten på en diskusjon som må fortsettes på alle sommerleirene.

FRAM FOR EN AKTIV POLITISK MILITÆRTJENESTE

Progressive har i alt for liten grad diskutert militæret politisk til nå! Diskusjonen har gått blant dem som har vært inne til militærtjeneste.

Derfor er det mange som ikke forstår viktigheten av å ta politisk militærtjeneste, og for å arbeide aktivt blant soldatene mens de er inne. Mange progressive nekter militæret på politisk grunnlag eller "dimmer" etter kort tid. De begrunner det ofte med at det er "viktig" å arbeide blant sivilarbeidere også. MEN: Det er ikke viktig å jobbe blant sivilarbeiderne i forhold til blant soldatene. Sivilarbeiderne utgjør bare ca. 7 % av den årlige innkalte styrken. Hele 70 % av disse nekter på religiøst grunnlag. Også argumenter som "for stort avbrekk i studiene", og "store økonomiske problemer" vitner om manglende forståelse for viktigheten av militærarbeidet.

Militærtjenesten er den beste skolen i å leve sammen med massen av norsk ungdom og dele deres kår. Mange progressive gjør en god jobb i det militære, men noen stikker seg vekk på små steder, og på allskens kurs for å få behageligere spesialjobber. Dette er individualisme, og har ingen politisk progressiv funksjon. Militærtjenesten må være aktiv, og avtjenes der flertallet av soldatene er.

Denne diskusjonen burde vært tatt opp lenge før, men er spesielt viktig nå pga.:

1) Situasjonen i interessekamparbeidet. Interessekamparbeidet har tatt store steg framover det siste året. Vi kan bl.a. nevne Soldat -73, støttearbeidet for Narve Trødal, og ellers endel lokale aksjoner og tiltak.

Men det som skjer nå er at forsvarsledelsen og AP-regjeringa retter harde slag mot tillitsmannsordninga (jfr. stortingsmeldinga om dette). Derfor er det viktig at progressive går inn i det militære, støtter soldatenes interessekamp, og arbeider aktivt på grunnplanet med å

mobilisere soldatene til aktiv kamp for sine demokratiske rettigheter.

2) Den nasjonale militære situasjon. "Dimming" og nekting er de argumentene som flittigst blir brukt fra offisershold for opprettelse av en vervet hær i Norge (I Danmark har dette skjedd, delvis ved bruk av de samme argumentene). Antallet militærnektere har steget fra ca.600 i 1968 til bortimot 3000 idag. Denne utviklinga må snus! En vernet hær - sett bl.a. i forbindelse med de siste øvelses-telegrammene, vil bety en enorm trussel for den norske revolusjonære bevegelsen og for kommende massekamper.

3) Den internasjonale situasjonen. Supermaktene sier avspenning og mener krig. Sovjet er oppe i store vanskeligheter politisk og økonomisk. Det er bare et tidsspørsmål når Sovjet, i likhet med andre imperialistmakter må se seg om etter enda større markeder. Vest-Europa, med en høyt utviklet industri og teknologi og relativt svakere militærapparat - er et sannsynlig mål. Oljefunn i Nordsjøen kan nevnes i samme sammenheng. I denne situasjonen er det viktig for oss å drive et sterkt og kontinuerlig arbeid i militæret for i en krisesituasjon å propagandere aktiv kamp mot enhver inntrenger - enten han kommer fra øst eller vest.

Det vil bli holdt militærseminarer på alle NKS leire. Disse seminarene er tenkt som starten på en kampanje for politisk militærtjeneste i NKS som sannsynligvis blir satt i gang fra høsten av. Tilsvarende kampanje er allerede igang i Rød Ungdom. Vi vil så sterkt vi kan oppfordre alle leirdeltakere til å slutte opp om seminarene.

Forsvarssjef Zeiner Gundersen, som hevdet at Wintex-øvelsen og de andre øvelser mot arbeidsfolk i Norge er i pakt med forsvarets oppgaver.

LITTERATURLISTE:

Interessekamp.

- X Hva må gjøres nr.1 : artikkel om statens utdanningspolitikk
- X Hva må gjøres nr.2 : art. om Gymnasloven
om kjørnegrunnfag på norsk
om olje og utdanning

Tillegg.

Sor-heftet: Studentene og den sosialistiske revolusjon
Heftet om politisk økonomi.

Sosialimperialismen.

Sosialkapitalismen, Bo Gustavsson
Marxism eller trotskism, Gustavsson & Wicklund
Artikler i "Klassekampen" nr 13 og 21/74.
Røde Fane nr 5 og 6/73. Bo Gustavsson om økonomien i Ungarn.

Kvinnekampen.

Diskusjon om Kvinnefronten og kvinnekampen i
Klassekampen utover våren.
Røde Fane nr 2/72 og nr 2/74.
Kontrast nr 8/72.

Tillegg.

Kvinner i Kina, Kinahefte nr 2.
To taler om kvinnen, Enver Hoxha. (hefte).
Om frigjøring av kvinnene, Enver Hoxha (hefte)
Lenin, Om kvinnen.

Målkampen

Div. artikler i Tidsskriftet "Mål og makt".
Svensk oktober-hefte: Fiendens språk.
Stalin, Om noen problemer innenfor språkvitenskapen.
Blakar, Språk er makt.

Idretten

Diverse artikler i diskusjonsbladet: Brytning.
Oktober-hefte: Idrett og klassekamp.

HVA MÅ GJØRES?

AVISA TIL NORGES KOM-
MUNISTISKE STUDENTFORBUND
Ansvarleg: Bernt Holtmark

Førebels adresse: Hva må gjøres,
c/o Rød Ungdom
Boks 610 Sentrum, OSLO 1
Postgiro: 22 32 643

INNHOOLD:

Side:

- 2... Forslag til leirreglement
- 3... INTERESSEKAMP
 - ... Innleiande kommentar
- 5... Utdanninga under kapitalismen
- 8... DNA si rolle
- 10... Lærerstudentenes erfaring: studentene vil slåss for egne krav
- 15... To viser fra "synghefte"
- 16... Kort om olje og utdanning
- 17... mot KAG mot SV
- 20... No er våren komen til Bergen
- 21... Universitetet inn i DH-system?
- 25... SOSIALIMPERIALISMEN
 - ... Sovjet - en "fredens apostel"
- 29... KVINNEKAMP
 - ... Halve befolkninga
- 35... MÅLSAK, IDRETT M.M.
 - ... Om målseminar
- 37... Sommerleir-kultur
- 38... Idrett for alle
- 40... Fram for en aktiv politisk militærtjeneste
- 42... Litteraturliste
- 44... INNHOLDSFORTEGNELSE